

154 *De Composit.*

tutis veneficę Arsenici est puluis
Cryſtalli, Cantharidum verò,
ſemen Ameos: ſed cum intrinſe-
cus exhibentur ad vrinę prouo-
cationem, præter Ammi, adden-
dum aliquod epiceraſticum, &
refrigerans, vt caliditas quoque,
& acrimonia emendetur.

Conſtat igitur quomodo ſim-
plex ſit componendum, quod
non iuuat vitio facultatis.

C A P. IX.

*Quomodo componendum ſit
ſimplex, quod paſſo non
applicatur.*

H Vius conditionis defectu,
plerumq; non operatur
medicamentum, licet,
quo ad agendi potentiam nihil
ipſi

Medicament. 115

ipsi desit, quia, vt actio fiat, me-
dicamentum debet partem con-
tingere, aut certè illi esse quam
proximum. Si igitur non appli-
cetur passo indiget vehiculo.
Quod autem non applicatur ac-
cidit, vel ex parte corporis, vel
ex parte medicamenti. Duas
causas ex parte corporis propo-
nit a Gal. partis profunditatem,
ac eiusdem densitatem. Ratione
profunditatis indigent vehiculo
(nisi simplex per se satis tenuium
sit partium) omnes partes cor-
poris, præter externas: ventricu-
lum, & intestina, quorum meatus
adeo sunt ampli, omnibusquè
assumptis patètes, vt vehiculum
non requirant. Affecto ergò
corde, si calefaciendum sit, mi-
scemus Crocum, loco vehiculi,

G 6 si re-

a 4. Meth. 7.

Refrigerandum, succum Citri,
 aut Limonum, gratia vteri, aro-
 mata, gratia renum, & vesicæ,
 semen Apij, aliud uè diureticum,
 aut si refrigerandum sit, semen
 Maluarum, & Melonum, gratia
 iecoris, semina frigida maiora,
 gratia lienis, Acetum, gratia
 pulmonis mel, gratia capitis,
 Castoreum. Ratione densitatis,
 cerebrum maximè omnium in-
 diget vehiculo deferente vim
 medicamenti per cranij admo-
 dum densi substantiam, ideo
 Oxyrhodinis miscemus Acetū,
 aut succum Limonum, profusio-
 nibus autem calidis, miscetur
 Acetum fortissimum, aut mo-
 mentum Aquæ vitæ.

Ex parte autem medicamenti,
 varias ob causas non fit applica-
 tio agentis ad passum.

Pri-

Medicament. 157

Prima, Ob medicamento frigida-
tatem, quæ partis, quam
subire debet, meatus densat, ac
distributionem sui remoratur,
quarè medicamentum frigidum
exiguæ calidi quantitati mixum,
citius operabitur. Id apparet in
aqua frigida, quæ longè *a* ma-
gis refrigerat, si tantillo Aceti,
vel Vini diluatur, quam sola exi-
bita, quemadmodum, & sopori-
fera, velut Opium, *b* citius, ma-
gisq; refrigerat, si cum pauxillo
Vini, vel Croci propinetur.

Secunda Causa, est vis adstrin-
gendi, quæ meatus medicamen-
to occludit, indigetq; vehiculo
rarefaciente, & laxante. Hac ra-
tione, rupta aliqua vena Pulmo-
nis, vult Gal. 4. meth. 7. medi-
ca-

a 1. *Simpl.* 29.

b 5. *Simpl.* 20.

158 De Composit.

Camenta austera, adstringentia q;
Melli permisceri, gratia vehicu-
li, quo ad Pulmonem perueniāt,
& repercutientibus & in inflam-
matione cerebri, miscet Acetū.

Tertia, est vis incrassandi,
ideo, cum incrassanda est bilis,
vel sanguis feruidior, Portulaca,
Iuiubis, Semperuiuo &c. misce-
tur aliquod tenuium partium,
vt Acetum.

Quarta, est vis emplastica, &
visciditas, qua, si intrinsecus
egeamus, miscendum aliquod
deferens, sic Rupra in renibus
vena, Tragacantha, vel Sarco-
collæ miscemus aliquod diure-
ticum, & ad mulcendam vrinae
acrimoniam damus Aquam al-
buminis ouorum cum tantillo
succo Limonum, vel oleum.

Amig-

II. Meth. 16

Medicament. 159

Amigdalinum dulcium recentissimum, & sine igne expressum, cum emulsione sem. Melonum.

Quinta, est, vel nimia crassities substantiæ, frigiditatis adstringentis socia, cuius vehiculum est medicamentum tenuium partium: Vel nimia substantiæ tenuitas, ob quam interdum antè dissipatur simplex medicamentum, quam ad affectum locum perueniat, vt, si in coxendico dolore ad discutiendam materiam in articulo latentem inungere vellemus Petroleum. Quare miscetur aliquod viscidius, vt oleum Castorei, vel Vulpinū.

Huius generis sunt quædam aquæ odoratæ ad reficiendos spiritus, & spiritus Vini ardentissimus: his enim miscendæ sunt alię aquæ crassiorum partium, nè illarum

larum vis dissipetur.

Sexta, est consistentia crassa, quæ quidem pro usu intrinseco non semper eget vehiculo, sed emédatur, redacto medicamento in tenuissimum pollinem. Hac ratione, inquit a Gal. Diacalaminthi species crasso modo tritas ventriculum abstergere, aluumquæ mouere, subtilissimè autem puluerizatas, in venas rapi. & urinam largiter prouocare. Quod si consistentia sicca, puta pulueres, non habeant tam insignem vim penetrandi: miscendum aliquod liquidum pro vehiculo. Hac ratione pilulis aperientibus iubemus decoctum aliquod superbibi, pulueres autem lithontripticos cum aqua, aut decocto exhibemus, quia

q. Tuend. sanit. 7

Medicament. 161

humida facilius penetrant actū
siccis, data paritate. Idem docet
Gal. a exemplo vlceris profun-
di, pro quo siccando, & deter-
gendo conueniunt pulueres far-
cotici, qui cum ob consitentiam
peruenire nequeant ad vlceris
fundum, miscentur alicui fluido,
quod se possit intrò insinuare,
quale esset oleum Rosatum, suc-
cus Betonicæ, oleū Hyperici &c.

Postrema causa est proprietas
medicamenti, qua ad vnam ma-
gis, quam aliam partem fertur,
ac propterea si simplex natura
sua feratur ad aliam partem,
quam ad affectum, miscendum
est vehiculum parti laboranti
appropriatum, vt si refrigeran-
di, & abstergerendi sint renes sero
Caprino depurato, quod aluum
mo-

a 3. Meth. ultimo.

162 *De Composit.*

mouet, misceatur emulsio sem.
 Melonum, si adstringendi sint,
 miscentur adstringentibus diu-
 retica, si exobstruendus vterus,
 aperientibus miscetur capillus
 Veneris &c. Eodem modo om-
 nia diuretica sunt menses mo-
 uentia, si cum aromatibus mi-
 sceantur. Sic vehiculum medi-
 camenti ad caput est Betonica,
 ad cor Crocus, Moschus, lignum
 Aloes; ad hepar Agrimonia,
 Squinantum: ad lienem, Scolo-
 pendrium, Tamariscus: ad arti-
 culos, Iua, Primula veris, ad
 neruos, Chamædrys, Terebin-
 thina: ad oculos, Feniculum, Eu-
 phrasia, Chelidonia, Ruta, ad
 pulmones, Hyssopum, Farfara,
 Pulmonaria, ad vesicam, Can-
 tharides, & cætera diuretica.

Ad hoc vehiculi genus referri
 pos-

Medicament. 163

possunt alimenta, quæ purganti-
bus miscentur, quando peculia-
riter à capite desideratur vacua-
tio. Cum enim somni tempore
vapor alimenti secundum natu-
ram cerebrum petat, si purgans
aliquod exhibeatur cum modi-
co cibo, veluti si Pilulæ cochix
dentur, & iubeatur panatella
paulo post sumi, postquam levis
somnus subrepserit, vis medi-
camenti longè facilius per-
ueniet ad caput bene-
ficio vaporis alimen-
talis, quam si
solum exhi-
bere-
tur.

CAP.